REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. În Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 219. Braşov, Duminecă 3 (16) Octomvrie. 1904.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1904 s'a deschis nou abonament, la care învităm pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe şése luni 12 coróne, pe trei luni 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România şi streinătate: Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

Proiectul lui Berzeviczy şi Saşii ardeleni.

Am publicat numai de curênd memorandul înaintat de consistoriul bisericei evangelice-săsesci din Ardêl la guvern, în afacerea cunoscutului proiect de reformă şcolară a lui Berzeviczy séu, cum îi mai dic în stilul oficios, a proiectului referentului relativ la reforma legilor şcolare, despre care se dice, că nu peste mult va fi presentat camerei ungare.

Acest memorand lucrat cu mare îngrijire, supune unei critice amênunţite şi fórte judiţióse dispoziţiunile proiectului amintit, în raport cu dispoziţiunile legilor esistente şcolare şi ale legilor ce garantéza autonomia bisericéscă confesională a Saşilor. Conclusiunea finală este că prin legea proiectată se violéză în modul cel mai flagrant autonomia bisericei şi se atacă esistenţa şcólelor confesionale săsesci.

Se înţelege, că constatându-se prin acel memorand astfel de lucruri, el n'a putut sê placă celor de la cârmă, deşi foile lor recunosc că a fost scris într'un ton cât se póte de moderat. Argumentele obiective aduse de autoritatea superióră bisericéscă contra planului de reformă al lui Berzeviczy sunt însê în fond şi în esenţă concordante cu acelea de cari s'au folosit şi Metropoliţii români. Faptul acesta se relevéză cu multă amărăciune de către diarele guvernamentale şi e de ajuns pentru ca Saşii sê fie învinuiţi că „tot-déuna sunt înclinaţi a lucra în contra intereselor statului“, că „atacă pe faţă aceste interese“ ş. a.

Aşa face de esemplu „Pester Lloyd“, care dedică memorandului săsesc chiar un articol polemic, ér „Magyar Szó“ se mângâie numai cu aceea, că memorandul n'a fost subscris de episcopul săsesc Müller, ci numai de curatorul bisericei Dr. Carol Wolff, de unde conchide, că episcopul şi parte din membrii consistoriului n'ar consimţi cu cuprinsul lui. Apucătură viclénă ungurésca, de a denega acelui act, care nu le convine, importanţa sa cuvenită.

Nu e tréba nóstră, ci a Saşilor de a lua în scut seriositatea şi importanţa memorandului bisericei lor. Noi ne mărginim a înregistra faptele şi prin urmare mai trebue sê adaugem cele ce se constată din parte săsécă, că adecă memorandul s'a decis de consistoriu cu unanimitate şi că numai de aceea l'a subscris curatorul, cel-ce urméză în rang după episcop, pentru-că acesta n'a putut lua parte la şedinţa ultimă, fiind bolnav.

„Magyar Szó“ mai sincer decât „Pester Lloyd“ spune verde, de ce se tem cei de la guvern, scriind în numêrul sêu cel mai nou: *„Saşii şi Valachii nu pot merge nici decum pe unul şi acelaşi drum“.*

„P. Lloyd“ spune şi el ce-l dóre cu încunjur. Céră adecă pe Saşi pentru-că ar fi dis în memorand, că poporul lor învaţă mai bucuros limba română decât cea maghiară. Le aduce aminte de potopul român de care ar fi ameninţaţi şi din care numai „luntrea maghiară“ i-ar puté salva şi alte insanităţi de aceste.

Fóia săsescă din Sibiiu ia ni se pare prea în serios observările viclene ale lui „P. Lloyd“, căci prea îşi dă silinţa de a-l convinge, că memorandul n'a afirmat cele de mai sus, ci a susţinut numai, că Saşii locuind mai cu sémă împreună cu Românii, învaţă de sine românesce, fără sê mai fie siliţi prin şcólă etc.

C'un cuvênt celor de la foile guvernamentale le este de aceea, ca nu cumva Saşii sê mérgă mână 'n mână cu Românii împotriva noului atentat cel plănuesce guvernul faţă cu şcólele confesionale.

De aceea ómenii lui Tisza îşi dau silinţa de a ţiné isolaţi pe Saşi şi în acéstă cestiune de supremă gravitate.

De ce? Tóte îşi au causele lor. Pe Saşi îi au acolo în partidul lor şi deja par ai fi capacitat şi câştigat pentru ideia de a continua şi în acéstă cestiune de esistenţă naţională politica lor de oportunitate.

Dér despre aceste şi altele avem mai multe de dis.

Braşov, 2 (15) Octomvrie.

Institutele financiare ale naţionalităţilor. Diarele şoviniste au o rubrică permanentă, în care debitéză cele mai inepte agresiuni contra băncilor românesci, săsesci etc. „Pământul maghiar e în pericol! Şi nici guvernul nici societatea nu observă, că naţionalităţile prin băncile lor subminéză statul!“ In diua de 11 Octomvrie un anumit Dr. Fenyvesi (Tannenbaum?) Soma a ţinut la T.-Mureşului o conferenţă în adunarea societăţii „Székely Társaság“ sub titlul „Afaceri de credit“ în care a arătat cu date „înspăimêntătóre“, că băncile naţionalităţilor au plasat 25 milióne coróne în hipoteci fonciare pe când băncile maghiare n'au plasate decât 11 milióne. Conferenţa — după cum spune „E—s“ — a provocat sensaţie durerósă, se va publica în broşură şi tot odată se va presenta guvernului şi camerei deputaţilor în formă de memorand...

In jurul revisuirei regulamentului, partidele politice din dieta ungară s'au angajat la luptă seriósă. După partidul independist şi poporal, s'a pronunţat acum şi partidul lui *Apponyi*. La conferenţa presidată de Iuliu *Gullner*, Apponyi a declarat că în principiu nu e adversarul revisuirei. O revisuire este necesară, însê pe lângă moderaţie şi fără violarea libertăţii cuvêntului. Acéstă revisuire însê numai în legătură cu o reformă parlamentară s'ar puté introduce, o reformă care sê îmbrăţişeze *reducerea censului, lărgirea dreptului electoral, votarea pe comune, introducerea votului secret în comunele urbane, interdicerea ceremoniilor costisitóre şi restringerea rigurósă a influenţei oficiale la alegeri.*

Conferenţa a hotărît, după cum am amintit deja, sê respingă proiectul, ér în comisiunea însărcinată cu desbaterea proiectului sê nu delege pe nimeni.

Aséră s'a ţinut un consiliu de miniştri, care s'a ocupat cu cestiunea revisuirei.

In şedinţa de Vineri a dietei ungare s'a pus la ordinea dilei convenţia comercială cu Italia. Referentul Iuliu *Rosenberg* a expus conţinutul şi a recomandat proiectul spre primire. Tot-odată a propus, ca camera sê dea absolutoriu guvernului, pentru ca în desacord cu art. 30 de la 1899 a încheiat acéstă convenţiune pe rêspunderea sa fără autorisaţia parlamentului. Propunerea referentului au combătut'o deputaţii: *Krasznay, Bernath* şi *Okolicsányi.*

„Violarea constituţiei“. In fóia oficială ungară a apărut alaltăeri ordinul pentru intrarea în vigóre a convenţiei provisorice cu Italia, o convenţie pe care camera ungară d'abia eri a luat-o în desbatere. Foile oposiţionale susţin, că acésta este o violare a constituţiei, căci — dic ele — *Ungaria are legi şi nu se póte guverna prin ordinaţiuni. Legile acestea trebue se le respecteze tot natul de la rege până la ultimul cerşitor. Disposiţia acésta este un principiu fundamental al constituţiei, este textul cel mai preţios al „Corpus Juris“-ului ungar şi a fost eluptat cu jerfe enorme de sânge.*

De ce s'a făcut acésta? Se dice că aşa cere interesul ţerii. Dér ce interes póte sê aibă ţéra mai mare decât păstrarea constituţiei? Guvernul — susţin aceleaşi foi — putea sê creeze *o tarifă specială ungară*, dér firesce aici se opuneau interesele Austriei şi voinţa regelui. Etă pentru ce a trebuit sacrificat punctul acela secular al constituţiei, care dice că Ungaria nu póte fi guvernată cu ordinaţiuni.

Cuvintele subliniate sunt luate din „E—s“, care cu o naivitate adorabilă crede, că acuma pentru prima óră se întîmplă ca legile sê fie înlocuite prin ordinaţiuni... Dér mêsurile luate în era constituţională faţă cu naţionalităţile, nu pórtă óre timbrul violării de constituţie?... *Ja Bauer, das ist was anders!*

Serbările din Azuga.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.)

Desvêlirea monumentului.

(Urmare şi fine.)

După stropirea monumentului cu apă sfinţită, d-l *I. G. Babeş* cu verva sa oratorică bine cunoscută, în mijlocul unei tăceri profunde rostesce următorul simţit şi patriotic discurs:

P. S. Părinte! Dómnelor şi Domnilor!

Pentru locuitorii comunei Predeal, ca şi pentru tot poporul dela obârşia Prahovei diua de adi e un prilegiu de adevêrată sêrbătóre sufletéscă. Ei vêd împlinindu-li se rênd pe rênd dorinţe adânc simţite şi sunt fericiţi că odată cu deschiderea sfântului locaş pentru preamărirea lui Dumnedeu, atot puternicului ocrotitor al regatului Românieï, pot sê aducă în chip vădit prin acest monument prinosul lor de piósă aducere aminte acelora, cari acum 27 de ani au sciut sê lupte cu bărbăţie şi sê móră cu glorie pentru cruce, pentru patrie şi tron, pentru renascerea mândră a neamului întreg.

Călăuziţi, dómnelor şi domnilor! călăuziţi de aceste sentimente duióse şi patriotice, de cari totdéuna a fost condus poporul român, membrii comitetului de iniţiativă, însărcinaţi de obştea locuitorilor şi ajutaţi de comună, de şcóla din Azuga, de instituţiunile economice şi de fruntaşii industriei din localitate au ridicat acest monument şi cu binecuvêntarea I. P. S. Sale metropolitului şi primatelui Românieï l'au aşedat în faţa bisericei acum sfinţită, spre lauda vecinică a companiei a VIII-a de dorobanţi din Prahova, odinioră cu sediul aici, care pe câmpul de onóre a dat dovedi de vitejie şi în deosebi a fiilor comunei Predeal Lica Nicolae, Mustaţă Vasile şi Trică Mihai, căduţi în gloriosul rêsboiu pentru neatârnare.

On. auditori! In inimile nóstre pătrunse de devotament către patrie şi tron, de recunoscinţă către brava nóstră armată şi de veneraţiune către marii bărbaţi politici cari au muncit şi s'au jertfit pentru înălţarea acestei frumóse *ţeri*, monumentul acesta simboliséză idealul înalt, care conduce la mărirea naţiunilor şi constitue în acelaşi timp nu numai pentru cei căduţi, dér şi pentru armata întrégă omagiul binemeritat, ce munca naţională basată pe patriotism aduce vitejiei ostăşesci, el va arăta pentru veci eroismul armatei române şi gloria strălucită a supremului comandant, mare căpitan, şi cârmuitor, care cu sabia în mână pe câmpul de rêsboiu, cu înţelepciune şi muncă uriaşe în timp de pace, ajutat de marii patrioţi ai neamului nostru şi încunjurat de dragostea unui întreg popor a aşedat în granit temeliile, pe cari România modernă se înalţă triumfătóre şi plină de încredere în viitor.

Neperitóre vor rêmâné, dómnelor şi d-lor, în cartea neamului acele timpuri de legendară mărêţie, când M. S. Regele cu deplină încredere în hărnicia acestui popor, în capul tinerei der vitezei sale armate a redeşteptat virtutea strămoşéscă, cucerind neatârnarea ţerii şi locul ce i-se cuvine în rêndul naţiunilor, precum vecinică şi pururea vie în consciinţa acestui popor leal va fi recunoscinţa către marele sêu Rege şi către Regina nóstră prea iubită, cea mai desêvêrşită dintre regine, pentru faptele mâreţe sêvêrşite c'un nobil avênt în tot decursul acestei binecuvêntate domnii, închinată întrégă pentru binele poporului, pentru consolidarea, propăşirea şi gloria scumpei nóstre patrii.

Mê adresez acum către d-vóstră, d-le primar, şi în numele membrilor comitetului, predau administraţiei comunale acest monument, ca dar al nostru; păstraţi-l vê rog cu părintéscă îngrijire şi cu aceiaşi inimă caldă cu care vi-l predăm, ca pe un bun sacru al nostru al tuturor, menit

sĕ întăréscă şi mai mult în inimile consătenilor noştri consciinţa şi mândria naţională, şi nu uitaţĭ că orĭ cât de modest ar fi acest monument, el va fi pildă pentru generaţiunile viitóre, întru iubirea de patrie şi neam, şi îndemn de muncă pentru binele ţĕrii şi pentru mărirea neamului românesc“.

Urale prelungite subliniară acest avêntat şi patriotic discurs.

D-l primar *Jinga* rĕspunde vorbitorului, că primesce cu dragă inimă şi va păzi cu sfinţenie acest monument, care „va sta aicĭ ca o mărturie vie o gloriei trecutului, a consolidărei presentului şi a speranţei viitorului“.

Imediat urcă tribuna d-l ***Louis Basset*** administratorul cassei regale şi secretar al M. S. Regelui şi rostesce următorul clasic discurs:

Iubit popor! Două fapte marĭ aţĭ sĕvîrşit astădĭ: aţĭ dovedit credinţa vóstră în legea strămoşéscă, înălţând un sfânt lăcaş pentru slujba dumnedeiéscă, aţĭ rostit iubirea vóstră de patrie ridicând un monument Predelenilor căduţĭ în rĕsboiul pentru neatêrnare.

Credinţa în Dumnedeu şi iubirea de ţéră iată ambele sfinte altare, pe care le-aţĭ înălţat astădĭ în acest mândru cătun. Eu care vĕ cunosc de aprópe şi de mult nu aşteptam mai puţin de la vrednicia vóstră. Vĕ felicit decĭ pentru acéstă manifestare a sentimentelor vóstre şi vĕ urez sĕ le păstratĭ neştirbite şi în viitor.

Acum 25 de anĭ erau aci numai câte-va căsuţe sĕrăcăciόse, locuite de o mână de ţĕranĭ, cu traiul neasigurat. Ca sĕ vĕ zugrăvesc starea de atuncĭ e de ajuns ca sĕ vĕ spun că cel mai însemnat venit al moşiei erau cele 3 cârciumĭ înşirate de-alungul şoselei de la Predeal la Poiana Ţapului. De o activitate industrială nicĭ pomenire. Chiar acest nume de Azuga, astădĭ cunoscut în întréga ţéră, abia se pomenea. Prin ce minune s'a schimbat lucrurile într'atât? Care a fost zina binefăcĕtóre care a adus aci într'un timp aşa de scurt, viéţa în locul pustietăţii, propăşirea în locul lâncezirei, belşugul în locul miseriei? O cunósceţĭ fórte bine. Acéstă fermecătóre este *munca*, munca pe care o aţĭ chemat spre a-i da locul de onóre între voi. Este o prejudecată nenorocită, moştenită probabil de la Turcĭ, că munca este înjositóre, că e un fel de osêndă asupra celor micĭ şi că omul ajuns la bogăţie şi mărire nu mai are nevoie de a munci. Acéstă prejudecată orientală aţĭ scuturat'o şi spre binele vostru aţĭ priceput din contră, că munca este o cinste, că munca este înălţătóre şi că omul cel mai vrednic este acela care muncesce mai mult.

Étă pentru ce putem culege astădĭ împreună cu inima veselă primele róde ale muncei Azugenilor, adecă un traiŭ mai bun pentru toţĭ, o ridicare a minţilor şi a sufletelor şi o înflorire a celor mai înalte însuşirĭ ale firei omenescĭ, adecă iubirea de Dumnedeu, de patrie şi de concetăţenĭ.

Aţĭ fost cârmuiţĭ şi povăţuiţĭ de ómenĭ de trébă, de ómenĭ cu dor de propăşirea vóstră, lor se cuvine recunoscinţă, căcĭ marĭ au fost silinţele lor şi caldă le-a fost iubirea de binele vostru.

Inchin dér acest cuvênt muncei, care a făcut din Azuga una din cele mai bogate comune rurale din ţéră, muncei care face pe ómenĭ fericiţĭ şi pe popóre într'adevĕr tarĭ şi libere“.

Un vifor de aplause şi urale nesfîrşite acoperiră ultimele cuvinte ale acestei vorbirĭ pline de învĕţăturĭ şi laude la adresa celor ce li-s'au cădut.

D-l Louis Basset este un bărbat de o cultură universală, este povăţuitorul şi ocrotitorul tuturor ómenilor dedaţĭ la muncă serióşă şi cinstită, chiar şi în desvoltarea uimitóre a industriei şi preste tot a progresului din Valea Prahovei. D-sale îi se cuvine partea leului. De aceea, după cum am putut observa în timp de două dile cât am stat acolo, d-sa se şi bucură atât în clasele de sus cât şi la popor de o adêncă stimă, respect, veneraţiune şi caldă iubire.

Corul d-lui Mihailescu cântă o poesie ocasională, apoi d-l căpitan Cernescu ordonă companiei a 8-a de dorobanţĭ din reg. Prahova a face front spre monument şi ţine un discurs, în care preamăresce vitejia ostăşéscă şi îndémnă pe soldaţĭ ca luând pildă de la înaintaşii lor şi ei la nevoie sĕ-şĭ verse cu drag sângele lor pentru patrie, tron şi dinastie. Cu muisca regimentului din Ploescĭ în frunte, defiléză compania înaintea monumentului. Era înălţător moment, publicul aclama entusiasmat.

După defilarea şcólelor şi a corporaţiunilor, poporul s'a dus la masa pregătită în curtea bisericei, unde i-s'a servit mâncare cu carne, pâne şi vin şi pe lângă serviciul de masă s'a mai dat la fie-care participant câte un pahar, pe care era gravată biserica şi inscripţiunea: „In amintirea sfinţirei bisericei din Azuga 1904“, ér publicul mai distins s'a îndreptat spre cantina fabricei de postav, unde în sala cea mare frumos decorată a avut loc.

III. Banchetul.

Cam 150 de persóne au luat parte la banchet, Menu-ul a fost următorul: Icre negre moi, şuncă cu aspic, unt. Cegă, sos maionaise, risotto de pui cu ciupercĭ, legume santé assort. Vânat în sos madeira cu pateurĭ. Curcan fript, salată compot. Tortă. Roquefort — caşcaval şi brînză de Azuga. Fructe. Cafea. Vin de Odobescĭ. Apă minerală. Şampanie Rhein & Comp. Azuga.

Primul toast l'a ridicat d-l Wilhelm A. Rhein pentru M. Sa Regele Carol I. Asistenţii au ascultat acest frumos toast stând în picióre, ér la fine un ropot de aplause a isbucnit la adresa M. Sale şi a vorbitorului. Musica militară din Ploescĭ, care în tot decursul banchetului a delectat publicul, a intonat imnul „Trăiéscă regele“.

D-l Basset în cuvinte alese şi pline de meritóse elogii închină în sănĕtatea d-lor Rhein, Schiel şi Babeş, stîlpii industriei prahovene. D-l prefect al judeţului Prahova, Mişu, în cuvinte avêntate şi adênc simţite vorbesce pentru d-l Basset, relevând activitatea prodigióşă a acestui rar bărbat. Frumosul toast al d-lui prefect a fost ascultat cu mare atenţiune şi rĕsplătit cu frumóse aplause. D-l preşedinte al consiliului permanent judeţén, ridică paharul pentru tînĕrul, inteligentul şi afabilul prefect d-l Mişu, care cu forţe juvenile, cu dreptate şi corectitate conduce judeţul Prahova spre binele şi folosul obştesc şi spre mulţumirea tuturor. D-l Basset de nou ia cuvêntul şi închină pentru P. S. Sa archiereul Nifon. Distinsul inginer Nestor V. A. Urechiă, fiul nemuritorului român V. A. Urechiă, toastéză, pentru membrii comitetului de iniţiativă.

Au mai urmat încă şi alte multe şi frumóse toaste. Dintre acestea vrednic de remarcat a fost acela al d-lui I. G. Babeş. Prin cuvintele sale pline de imaginaţie vie, ne-a făcut sĕ privim ca printr'un caleidoscop fasele prin care a trecut încântătórea vale a Prahovei de câte-va decenii încóce, şi încheie aducênd tributul de recunoscinţă, de stimă şi veneraţiune tuturor factorilor şi competentelor persóne, cărora e a-se mulţumi frumosul avênt şi uimitórea desvoltare, la care a ajuns astădĭ acéstă regiune. A fost unul dintre cele mai reuşite toaste.

Masa s'a ridicat la órele 4 p. m.

Séra la 9 óre s'a început *balul* în acelaşĭ salon al cantinei fabricei de postav. A participat lume alésă şi elegantă. A cântat musica militară şi un taraf de lăutarĭ. — Petrecerea s'a continuat cu animaţie şi voie bună până spre diuă.

Ast-fel au decurs şi s'au terminat festivităţile din Azuga. — Harnicul şi nepregetătorul primar d-l A. Jinga, d-l I. G. Babeş, preşedintele, şi cei-lalţĭ membrii ai comitetului de iniţiativă pot fi mândri, căcĭ ostenelele d-lor au fost încoronate cu cel mai desĕvîrşit succes.

Delabran.

Rĕsboiul ruso-japones.

De cincĭ dile ţine lupta înverşunată de pe câmpul de rĕsboiŭ din Manciuria. Ruşii au început ofensiva la 9 Octomvrie şi a doua di s'a deschis lupta pe tótă linia între *Yantai* şi *Poensikun*. Pe acéstă linie sunt postate forţele japonese, avênd un centru bine întărit în munţii din împrejurimea minelor de la Yantai. La *Poensikun* se află aripa dréptă a Japonesilor sub comanda lui *Kuroki*, la minele de la Yantai este centrul sub comanda lui *Oku*, ér mai departe spre apus pe linia calei ferate aripa stângă sub comanda generalului *Nodzu*.

Din telegramele de până acuma se póte alcătui următorul tablou:

La 10 şi 11 Octomvrie sorţii luptei erau varii. Ruşii au ocupat mai multe posiţii, pe carĭ însĕ Japonesii le-au recucerit, fără sĕ se mai pótă revanşa Ruşii. O colónă ruséscă în mijlocul celei mai înverşunate lupte a luat asupră-şĭ sarcina sĕ încunjure aripa dréptă japonesă dincolo de *Poensinkun*. Colóna a trecut peste rîul Taici tăind contactul Japonesilor spre sud, Japonesii însĕ au luat-o la góнă şi au încunjurat-o. Colóna acésta póte fi considerată ca perdută.

La 11 Octomvrie lupta se urma pe întregul front şi a doua di s'a reînoit cu furie şi mai mare. Acum au trecut Japonesii la ofensivă şi au isbutit sĕ respingă atacurile rusescĭ îndreptate spre centrul lor şi spre aripa stângă. Generalul *Oku* a cucerit cu acéstă ocasiune 30 de tunurĭ rusescĭ. *Kuropatkin* în raportul sĕu recunósce, că a fost silit a-şĭ retrage avantgardele din aripa stângă. In partea de rĕsărit *Kuroki* se află încă în luptă cu duşmanul, ér *Kuropatkin* raportéză, că „aripa stângă s'a angajat la o luptă cu marĭ pierderĭ“. despre resultatul final însĕ nu raportéză nimica. O telegramă însĕ anunţă, că Ruşii sunt în retragere pe tótă linia, din ceea-ce ar resulta, că *Kuroki* a respins ofensiva.

Kuropatkin telegrafiéză Ţarului cu data de 13 Octomvrie:

Trupele din Manciuria au avut erĭ şi astădĭ lupte înverşunate. Japonesii au concentrat forţe considerabile contra centrului nostru şi a aripei din stânga. Pentru noi era de importanţă sĕ ne menţinem avantposturile posiţiilor nóstre principale. La aripa dréptă avantposturile s'au afirmat şi nu s'au retras decât nóptea târdiu, la ordinul meu. Avantposturile centrului au fost silite a se retrage pe la órele 2 p. m. După rapórtele ce ni-s'au trimis şi după observaţiile nóstre principale, lupta a fost din cele mai crâncene. Am respins numĕróse atacurĭ şi am atacat şi noi de repeţite ori. S'a distins prin eroismul sĕu mai ales regimentul de Tomsk. Trupele nóstre au recucerit în cursul nopţii cu baioneta un sat perdut în diua anterióră. La aripa stângă a fost de asemenea o luptă sângeróşă pentru posiţiunea unei strimtorĭ. Soldaţii noştri s'au urcat pe nisce stâncĭ aprópe inaccesibile şi s'au apropiat pas de pas de duşman. Resultatul acestei lupte încă nu este cunoscut. Tot la aripa stângă trupele nóstre s'au angajat astădĭ într'o luptă cu marĭ pierderĭ. Am dat ordin ca mâne sĕ continue cu nouĕ puterĭ apĕrarea posiţiilor ocupate.

Asupra asediului Port-Arthurului i-se depeşéză din Tokio lui *„Lokalanzeiger“* din Berlin:

„Japonesii au bombardat timp de trei dile necontenit Port-Arthurul, incendiându-l în mai multe părţĭ. Mulţĭ Ruşĭ au scos steagul alb (?) şi s'au predat. Japonesii au mai cuprins încă două fortăreţe externe“.

După rapórtele, ce sosesc din cartierul general japones, Japonesiĭ au reportat erĭ pe tótă linia învingeri. Tóte trei armatele au isbutit a face paşĭ însemnaţĭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(10)

Feréstra sclipitóre.

De F. Clemens.

— Fine. —

5.

Era trecut de medul nopţii.

In jurul casei isolate din apropierea casarmei păzitorilor de vamă, viscolul îşĭ cânta melodiile sale teribile; bradii se încovoiau vîjăind şi icnind şi îşĭ amestecau glasul cu sgomotul produs de plóia ce turna, şi cu bubuitul tunetelor.

Silvin, ordonanţa, copleşit de pirotélă îşĭ ridică capul în patul sĕu din mansardă.

„A tunat orĭ ce-a fost asta?“ mormăi, pe jumĕtate tréz pe jumĕtate dormind. „Par-că a bătut cine-va la póгtă. Ah, — aşa e. Érăşĭ bate... Cine póte sĕ fie pe aşa o vreme?“

Mai stĕtù câte-va clipite pe gândurĭ: sĕ deschidă, sĕ nu deschidă. De-odată îi veni în minte, că bătaia la póгtă póte sĕ fie în vr'o legătură cu dispariţia d-nului Moulin. Ca fript sări soldatul credincios din pat, se îmbrăcà ca fulgerul şi alergà cu lampa în mână pe scărĭ în jos.

„Cine-i?“ întrebà încă de pe scărĭ ca rĕspuns la bocăniturile impetuóse.

„Eu sunt — deschide Silvin!“

„Cine — eu?“

„Eu — Moulin!“

„Pentru numele lui Dumnedeu!“ strigà flăcăul înveselit şi înspăimântat în acelaşĭ timp. „D-ta eştĭ?“ Şi vîrî cu mâna tremurătóre cheia în zăvor. „O, Dómne! Ce-ai păţit?“

„Palid ca un cadavru, clănţănind din dinţĭ de frigurile ce-l scuturau, mătănăi detectivul pe portiţă.

„Nu mĕ întreba acuma nimica“, gâfăi nenorocitul abia ţinêndu-se pe picióre. „Imĭ trebue linişte — sunt istovit de mórte! Nu spune nimĕnui, că m'am întors! Numai domnului locotenent — sub discreţiunea cea mai rigoróşă!. Sĕ-mĭ gătescĭ un ceaiŭ — şi adă-mĭ ceva de mâncare. Mĕ sfîrşesc! Apoi vréu sĕ mĕ odihnesc“.

Spriginit de Silvin, detectivul a urcat împletecindu-se, scările. Silvin i-a ajutat sĕ-şĭ desbrace hainele străbătute de plóie, şi omul trudit se tologi cu un oftat de mulţumire pe perinĭ. Ordonanţa îi găti un ceaiŭ ferbinte cu rum, pe care Moulin îl consumà cu pezmeţĭ. Apoi cădù într'un somn letargic.

Silvin şi locotenentul Autremont aşteptau cu nerăbdare a doua di deşteptarea lui Moulin.

„Unde-ai stat ascuns atâta vreme?“ îl întrebà Autremont stringênd mâna detectivului care se afla încă în pat.

„Nu-i aşa, că toţĭ credeaţĭ, că am fost trimis pe cea-laltă lume?“

„Dispariţia d-tale a provocat aicĭ şi în tóte părţile o sensaţie colosală. In timp de câte-va sĕptĕmânĭ al doilea cas! Toţĭ diceau, că ai avut sórta nenorocitului meu camarad“.

„N'a lipsit mult. — Dér scieau cine sunt?“

„De vreme ce te ţineam mort, n'am mai făcut nicĭ un secret. Toţĭ erau uimiţĭ. Nimĕnuia nu i-ar fi trecut prin minte. Se mirau, cum de te-au descoperit contrabandiştii?“

„Contrabandiştii?“ — Moulin dĕdù din cap în semn de negaţiune şi zimbi. „Dér sĕ vĕ spun pe şart totul, numai sĕ mănânc întâiŭ“.

Silvin gătise o supă substanţióşă şi un biftec. După ce detectivul îşĭ alinà fómea, începù sĕ povestéscă istoria descoperirilor şi suferinţelor sale. „După ce mĭ-am revenit din leşin, m'am căţărat mai departe... Ce a fost mai greu, trecuse. Şi aşa am ajuns în sfîrşit aicĭ“.

„Sĕrmanul! Ce ai avut sĕ pătimescĭ!“ esclamà locotenentul cu compătimire.

„Ce are a face? rĕspunse vesel detectivul. „Am resolvit enigma dispariţiei lui Gérard, am descoperit ucigaşii şi tot-odată şi faimóşa bandă de falsificatorĭ. A mai rĕmas sĕ punem mâna pe dênşii.“

„Dér cum?“

„Sĕ-i surprindem în cuibul lor“, dise detectivul resolut. „Astădĭ e Sâmbătă. Mâne după amédĭ banditii şĭ-au dat întêlnire sus, precum nădăjduesc pentru ultima oră. Trebue sĕ profităm de ocasiune.

spre a încunjura pe Ruşĭ. Lupta a fost mai furiósă de cât orĭ când pănă acum.

Pierderile sunt enorme. Atacul Ruşilor la Pöntsikau a fost respins. Inimicul s'a retras şi este urmărit ca succes. La ţĕrmul rîului Masalu, Ruşiĭ au fost ajunşĭ şi în rêndurile lor s'a produs o mare debandadă.

Aromânii, Patriarchatul şi Sultanul.

Vorbind despre cestiunea Aromânilor şi stadiul ei actual, organul guvernului „Voinţa Naţională“ din Bucurescĭ, scrie între altele:

Am spus altă-dată că guveunul român, pentru a dovedi că nu umblă după ceartă şi despărţirea bisericei armânescĭ de cea ortodoxă patriarchistă, ci că numai pe basa învĕţăturilor lui Christos şi ale apostolilor, pe basa canónelor şi pe a precedentelor cunoscute în biserica ortodoxă întrégă, cere ca patriarhatul sĕ îngădue preoţilor armânĭ sĕ facă slujba în limba poporului. Patriarhatul, sub felurite cuvinte, carĭ de carĭ mai neîntemeiate, n'a voit sĕ audă de cererile Armânilor şi de stăruinţa nóstră.

Guvernul nostru s'a adresat atuncĭ guvernului otoman, arătându-i cererile drepte, cumpĕtate şi moderate ale Armânilor, cei mai credincioşĭ snpuşĭ ai împărăţiei şi cum patriarhatul şi sinodul, punêndu-se în slujba causei naţionale grecescĭ, — deşi aruncă învinuire de filetism altora, — nu vrea cu nicĭ un chip sĕ audă de aceste cererĭ. Guvernul otoman a stăruit pe lângă patriarhat ca sĕ împlinéscă tóte cererile bine întemeiate ale Armânilor, arătând că aşa s'a mai făcut şi cu alte naţionalităţĭ, şi dând patriarchatului lecţii de toleranţă religiósă şi de înţelepciune.

N'a lipsit firesce a-i pune în vedere, că décă patriarhatul s'ar îndărătnici, urmarea ar fi că Armânii vor fi nevoiţĭ a se despărţi de el ca şi Bulgarii. După nenumĕrate amânărĭ şi tărăgănirĭ, patriarhatul şi apoi şi sinodul au rĕspuns, — chiar când Sultanul şĭ-a arĕtat voinţa neстrămutată de a vedea primite cererile Armânilor — că nu se póte, găsind pricină că numai o minoritate de Armânĭ face asemenea cererĭ, ca şi cum cineva i-ar fi cerut aceste drepturĭ pentru cei carĭ nu le voiau!

Au rĕspuns că mişcarea Armânilor nu e sinceră, ci creată artificial prin banĭ românescĭ, ca şi cum de asta ar fi fost vorba şi ca şi cum n'ar fi deplin dovedit că prin banĭ şi bande, cu bâta şi cu revolverul, lucréză ómenii grecomanilor şi nu Românii.

Acuma *mai remâne*, ca faţă cu constatarea relei voinţĭ a patriarhatului, *Sultanul sĕ recunóscă Armânilor dreptul de a se organisa ca naţionalitate separată cu biserică şi cap bisericesc* deosebit, cum s'a făcut cu Bulgarii.

Acest pas se va face; căcĭ interesul Turciei cere ca Armânii, atât de numĕroşĭ şi atât de cu însemnătate în Turcia, sĕ fie resplătiţĭ pentru nealterata lor credinţă către Turcia, de existenţa şi puterea căreia e legată putinţa lor de a se desvolta liberĭ ca Românĭ.

Puterile cele marĭ, în prima linie Austro-Ungaria şi Rusia susţin, causa Armânilor, ca a celui mai puternic element de ordine şi de civilisaţie în Balcanĭ şi care mână 'n mână cu Albanesii şi cu Turcii vor asigura în provinciile europene ale imperiului desvoltarea liberă a tuturor naţionalităţilor.

Combaterea malariei.

De **Dr. I. Popp**, medic-colonel.

(9) — Fine. —

12) Bolnav de malaria nu este numai acela, care sufere în mod vĕdit de accese de frigurĭ repeţite. Mulţĭ ómenĭ, carĭ au suferit de frigurĭ, păstréză timp îndelungat germenele frigurilor în sângele lor şi pot fi ataćaţĭ de frigurĭ în intervale destul de marĭ, fără a-se infecta de nou.

13) Medicul expert póte constata din cercetarea unei micĭ picăturĭ de sânge décă cineva este bolnav de malaria sĕu nu.

14) Cine pórtă germenele bólei în sine, póte fi periculos pentru ceilalţĭ ómenĭ şi cu deosebire pentru soţii sĕi din casă, din causă, că ţînţarii malaricĭ sĕ pot infecta din sângele lui şi pot transmite prin împunsăturĭ bóla asupra altor ómenĭ.

15) Omul îmbolnăvit de malaria trebue sĕ grijéscă, nu numai în interesul sĕu personal de a-se lecui de acéstă bólă, ci şi din causă, că print'rênsul sĕ periclitéză şi alţĭ ómenĭ, cât timp nu este definitiv vindecat.

16) O vindecare radicală nu se face décă bolnavul după chibzuiala sa proprie întrebuinţéză chinină sĕu alte mijlóce. Tratamentul morbului malaria nu se termină cu delăturarea acceselor de frigurĭ, ci trebue continuat timp mai îndelungat, pentru-ca sĕ pótă avé efect. Orĭ-ce tratament fără sfatul medical este nesigur, şi nu póte împiedeca slăbirea (cahexia malarică), ce sĕ ivesce adeseorĭ după malaria. Chinina întrebuinţată în mod necorect, rĕmâne de regulă fără folos, ba chiar póte causa stricăciune seriósă.

*

Am comunicat de şi numai în trăsăturĭ generale tot ce este esenţial şi după cele mai nouĕ resultate ale cercetărilor despre bóla malariei atât de periculósă sănătăţii nóstre.

Cu admiraţie trebue sĕ privim la acei eroi ai sciinţei carĭ cu o rară agerime a spiritului, sîrguinţă neobosită şi pricepere corectă, au deslușit finţa îmbolnăvirilor rĕmasă sute de anĭ ascunsă, ne-au făcut cunoscută vieţa şi acţiunea desastruósă a parasiţilor pricinuitorĭ ai maladiei şi tot-odată ne-au arătat căile şi mijlócele pentru a combate după putinţă efectul distrugĕtor al epidemiei.

Malaria nu se mai póte considera astădĭ ca duşman invincibil şi combaţerea ei se póte face cu siguranţă prin armele nouĕ, pe carĭ le-a făurit sciinţa.

Lupta contra malariei costă banĭ, ca orĭ-care rĕsboiŭ, cu deosebirea că combaterea malariei nu mai este o încercare cu sorţĭ nesigurĭ de isbândă. Rĕsboiul nostru nu aduce miserie şi mórte chiar şi pe partea biruitorului. Câmpul nostru de luptă prin rĕsboiŭ se preface în regiune înfloritóre în care întră sănĕtatea şi bunăstarea în locul lâncezelei şi a sărăciei.

SCIRILE DILEI.

— 2 (15) Octomvrie.

Episcopie românéscă în Clușiŭ. Cetim în „Ellenzék“: D-l Vasile *Almăşan* şi soţĭ au cerut de la comună sĕ li-se dea un loc, pentru a înfiinţa în Clușiŭ episcopie românéscă gr. orientală. Cestiunea a venit la ordinea dilei în secţiile comunale în diua de 13 Octomvrie. Dr. Stefan *Apathy* (cunoscutul rector şovinist. — Trad.) a combătut cererea pe motiv că Românii nu se ataşéză statului maghiar. Clușiul a fost oraş maghiar în trecut şi tot aşa va fi şi în viitor. De la comuna acésta *o biserică antimaghiară* (!) n'are sĕ ceră nimic. Dr. Carol *Haller* a susţinut pe Apathy. Punêndu-se cestiunea la vot secţiile au propus refusarea cererei.

Biserică jefuită. In Maieruş (Sajó Magyaros, Sol. Dobâca) nisce făptuitorĭ necunoscuţĭ au spart uşa bisericei gr. cat. rom. şi au furat potirul în valóre de 160 coróne şi din lada bisericei suma de 100 cor.

Român cu capul tare. Dumitru Bodea din Ghighişeu (Bihor) s'a culcat pe o căpiţă de fên şi în somn un duşman necunoscut a descărcat asupra lui trei glónţe. Douĕ l'au atins la cap, oprindu-se sub piele, fără sĕ perforeze ţésta, ér al treilea îndreptat spre pântece tot s'a oprit în şerpar. Dumitru Bodea s'a sculat apoi şi s'a dus pe jos la Aleşd, unde medicul i-a pansat rănile. El se simte bine.

Din Iaşĭ se telegraféză, că din incidentul petrecerii familiei regale în vechea capitală a Moldovei a sosit erĭ acolo generalul austriac *Wanka* din Bucovina însoţit de colonelul *Schubert*, ca sĕ salute în numele Maj. Sale monarchului nostru pe regele Carol. Guvernorul Basarabiei, principele *Urusoff* a sosit de asemenea erĭ nópte însoţit de o mare suită. Regimentul 3 de roşiorĭ din Bêrlad şi douĕ escadróne a regimentului de roşiorĭ din Tecucĭ au sosit alaltăerĭ la Iaşĭ ca sĕ participe la serbările, ce şĭ-au luat adĭ diminéţă începutul. Pe astădĭ e aşteptat la Iaşĭ şi miliardarul american *Astor* împreună cu fiica sa.

Logodne. D-l Simion *Barbulovicĭ*, absolvent în teologie, fiul venerabilului vicar al Sĕlagiului Alimpie *Barbulovicĭ* s'a logodit cu d-şóra Eugenia *Mustea* în Coruienĭ. — Sincere felicitărĭ!

— Elena *Chişiu* şi Beniamin O. *Colceriu* teolog abs., fidanţaţĭ. *Copand*, Oct. 13 1904.

Avis. Mâne, Duminecă d. a. de la órele 1—9 séra va fi deschisă în cetate, din causa repausului dominecal numai farmacia „La biserica albă“ a d-lui Franz *Kellemen* din strada Vămii nr. 8.

La spitalul civil din Braşov au fost în luna Septemvrie 217 bolnavĭ cu 3610 dile de tratament. Operaţiunĭ s'au esecutat 71. Numĕrul consultaţiunilor gratuite: 415.

Scirĭ mĕrunte din România. Rectorul universităţii din Bucurescĭ a înaintat dilele aceste consiliului permanent al instrucţiunei, regulamentul pentru *reorganisarea facultăţiĭ de drept.* In noul regulament este prevĕdută şi introducerea doctoratului în drept.

— Ministrul român la Constantinopol, d-l Al. Em. *Lahovari* a sosit la Bucurescĭ.

— Vinerea viitóre se va întruni la Bucurescĭ un *congres* al tuturor meseriaşilor din România. Congresul va fi deschis de ministrul de domeniĭ Stoicescu.

— In afacerea *duelului diariştilor Prasin* (rĕmas mort pe teren) şi *Finkelstein* tribunalul din Iaşĭ a confirmat sentinţa forului prim, în urma căreia F. Scânteie a fost osândit la 6 lunĭ temniţă.

Arestarea a 6 ofiţerĭ bulgarĭ pe teritorul român. Comandantul corpului grănicerilor a făcut cunoscut printr'un raport ministerului de finanţe, că dilele trecute un numĕr de cincĭ ofiţerĭ bulgarĭ au trecut cu barca pe teritorul român din jud. Vlaşca împreună cu un fotograf. Ei au fost prinşĭ şi duşĭ la prefectura din Giurgiu, de către soldatul grănicer Fira Ion, din compania 9-a, cu tóte că ofiţerii bulgarĭ îl ameninţau sĕ-l împusce cu revolverele. D-l Em. Costinescu, ministrul de finanţe, a ordonat ca soldatului grănicer Fira, care a înfruntat ameninţarea ofiţerilor bulgarĭ şi i-a dus la prefectura de Vlaşca, spre a-şĭ da séma de ce căutau pe teritoriul românesc cu un fotograf, sĕ i-se acorde ca recompensă suma de 100 lei.

Serată academică. Un comitet compus din damele Eugenia Günther, Ida Hiemesch, d-l H. Bulhardt, d-nele Frieda Schnell I-a presidentă şi Lotte Lurtz II-a presidentă a reuniunei şcólei de fete ev. din loc aranjéză *Marţĭ în 18 şi Mercurĭ în 19 l. c.* n: în redută o serată academică în favorul celor trei reuniunĭ ev. de femei cu concursul binevoitor al d-lui P. Richter. Programul este următorul: 1) Uvertura pentru opereta „Frau Luna“. 2) Prolog de Saphir predat de d-şóra I. Hiemesch şi d-l I. Schuller. 3) „Schirmtanz“ esecutat de 16 dame tinere sub conducerea surorilor Rheindt. 4) Cântecele „Schnee „Mädchentod“, „Unter Rosen“, cântate de d-şóra A. Neugeboren, 5) „Wie das Sopherl kochen lernte“ predat de d-şóra Meta Römer. 6) Trei cântece de d-l G. Hain. 7) „Fräulein Frau“ duet comic esecutat de d-nele B. Hajek şi L. de Simay. 8) „Froschquartett“. 9) „Die Fürstensteiner“ vals. 10) Dansurĭ solo *a)* „vals menuett“ esec. de d-şórele Ad. Teutsch şi d-l J. Zink; *b)* „Dansul marinarilor“ esecutat de d-şóra Marie Teutsch şi d-l J. Wächter; c) „Gavotte“ esec. de d-şóra B. Rheindt şi d-l A. Römer. 11) Trei cântece cântate de d-na L. de Simay. 12) Trei cuplete cântate de d-l Fr. Türk. 13) „Das Lied vom süssen Mädel“ solo de Fligelhorn. Urméză apoi farsa într'un act *„Grosses Reinemachen“* sub regia d-lui H. Bulhardt. Preţul locurilor: balcon 2 cor. 40 banĭ, fotoliu 2 cor., parchet I 1 cor. 40 banĭ, parchet II 1 cor. 20 banĭ, rang I 1 cor. 20 b., parter 80 b., studenţĭ 60 banĭ, parter ridicat 80 banĭ, loc ultim 50 banĭ. Bilete se pot cumpĕra în librăria Hiemesch şi séra la cassă.

Teatru german. In opereta „Das süsse Mädel“ ce s'a representat aséră, pe lângă puterile cunoscute din aniĭ trecuţĭ: Redl, Olmar au fost aplaudaţĭ: d. Willy Strehl, Henrieta Zinsenhofer şi cu deosebire prea drăgălaşa subretă Minni Schwarz. Astădĭ în beneficiul d-lui Hedwig comedia „Ultimo“, ér mâne pentru a doua óră *„Das süsse Mädel“*.

ULTIME SCIRI.

Londra, 15 Octomvrie. Scirile telegrafice sosite din Tokio anunţă biruinţa completă pe tótă linia a Japonesilor. Kuropatkin se retrage. Resultatul luptei l'a decis artileria lui Kuroki. Numĕrul celor căduţĭ pe ambele părţĭ se urcă la *20.000.*

Petersburg, 15 Octomvrie. Aicĭ domnesce mare agitaţie din causa colónei generalului *Miscenko*, pe care se crede, că a încunjurat'o armata lui Kuroki. De trei dile nu s'a primit nicĭ o scire despre acéstă colónă.

Cifu, 15 Octomvrie. Japonesii îşĭ întăresc posiţia la Auşancian şi se pregătesc la un nou asalt.

Dresda, 15 Octomvrie. Regele *George* al Saxoniei a rĕposat adĭ diminéţă.

Bucurescĭ, 14 Octomvrie. La curtea de cassaţie s'a respins astădĭ recursul lui Mărăcineanu condamnat la 20 anĭ muncă silnică. Criminalul a scos atuncĭ un revolver descărcând 6 glónţe asupra membrilor curţii de cassaţie. Din norocire n'a rănit decât uşor pe d-l Ciru Economu şi grav pe un jandarm.

POSTA REDACŢIUNEI.

„Recrutul“ nu se póte publica.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Despre întórcerea mea sĕ nu destăinuiţĭ nimenuia nimica. Nimenĭ sĕ nu scie că am scăpat. Incă de astădĭ pornim cu un numĕr suficient de gardiştĭ şi nu vom ţine drumul, pe care umblă banditii. Urmele unui numĕr mai mare de ómenĭ s'ar cunósce şi ei ar fi avertisaţĭ. Eu am sĕ vĕ fiu călăuză. Sĕ luăm funii, câte-va scărĭ şi scândurĭ. Peste prăpastie vom face punte de scândurĭ, vom intra prin canal în văgăună şi de aicĭ vom urca priporul pe scărĭ. Cam pe la mijlocul păreţilor se află proeminenţe unde găsim razim pentru scărĭ. Apoi ascundênd scările ne vom tupili în hăţîş şi vom aştepta sosirea pungaşilor. Când vor fi intrat în bojdeucă, sunt ai noştri.“

„Escelent! rĕspunse Autremont. „Dér te simţĭ destul de bărbat sĕ ne călăuzescĭ?“

„Las' pe mine!“ asigură Moulin mândru. „Mai am o di întrégă pentru recreare“.

— — — — — — — — — —

Planul îndrăsneţului om a fost esecutat întocmai. Criminalii prinşĭ în bojdeucă n'au desfăşurat nicĭ o împotrivire. Soldaţii i-au legat în fiere şi i-au adus în triumf, avênd în frunte pe şiretul Chateraut. După convoiŭ se aduceau şi corpora delicti, dovedile de culpabilitate. Vĕdênd că nu pot tăgădui nimica, au mărturisit chiar la prima ascultare totul şi n'au tăgăduit nicĭ uciderea locotenentului Gérard, care tot aşa ca şi Moulin le descoperise cuibul şi a fost prins în capcană. Toţĭ cincĭ şĭ-au primit rĕsplata meritată. Cadavrul nenorocitului ofiţer a fost înmormêntat cu mare pompă.

In tótă ţéra s'a rĕspândit lauda curagiosului detectiv, care pe lângă recunoscinţa superiorilor sĕi, a încassat şi premiul de cincĭ mii de francĭ. El era eroul dilei şi colegul sĕu Roche l'a felicitat fără invidie de norocul ce a dat peste el.

„Cine ar fi putut crede, când am plecat împreună din Bordeaux, că tu vei resolvi de-odată atât problema mea, cât şi pe a ta?“ dise Roche cu admiraţie. „Dér mĕ bucur din inimă, că ai reuşit. Rĕsplata nicĭ nu e prea mare pentru atâtea suferinţe“.

Oniţă.

Nr. 2495—1904.

PUBLICAȚIUNE.

„Hotelul comunal“ din Seliște, edificiu nou modern, cu 6 odăi pentru pasagerĭ, pavillon de vară, grădină, cuglărie, grajdurĭ etc. mobilat cu întreg inventariul pentru bucătărie, restaurant, cafenea și odăi de pasagerĭ, **se dă în arândă pe aniĭ 1905, 1906, 1907.**

Consumul anual circa 7000 l. vin, 175 H. bere și 120 l. liqueur și rum. Condițiunile se pot ceti la cancelaria comunală.

Licitația verbală în 23 Octomvrie a. c. la 10 óre a. m. până când se primesc și oferte închise provědute cu 400 cor. vadiu și cu declarația că condițiunile sunt cunoscute.

2—2.,1533 Primăria comunală.

Salon de modă.

Am onórea a ofera P. t. public de Dame, un bogat asortiment de

Pălării de Dame

pentru Sesonul de iarnă.

Modele de cele mai noué din Viena și Paris. **Un magazin complet de pălăriĭ de copiĭ, bonete de teatru,** și de copiĭ, tóte

cu prețurĭ fórte moderate.

Pălăriĭ vechĭ se moderniséză ieftin

după moda cea din urmă.

Apelând la sprijinul On. dame sunt cu tótă stima

Rosa Wais

1—8.1537. **Brașov, Strada Porțĭ nr. 16.**

Se se ceară

in interesul propriu totdeauna

Veritabila

Cafeaua Kneipp de maltă

a luĭ Kathreiner

numaĭ în pachete cu marca de apĕrare »Parochul Kneipp« și numele Kathreiner, ferindu-ne cu îngrijire de-a primĭ orĭ-ce fel de imitațiunĭ de maĭ puțină valoare.

Pomĭ.

Arborĭ decorativĭ, Borbonarĭ, Gladicĭ, Salcămĭ etc. etc. **se pot procura cu deosebire din**

Șcóla de pomĭ de 30 Jugère

a luĭ

FISCHER & Comp.

în Nagyenyed (Ungaria).

Catalóge se trimit gratis și franco în limba nemțéscă, unguréscă și românéscă.

Tómna este timpul cel maĭ bun de plantat.

3—6,1518.

---

500 fl. plătesc celuĭ ce va maĭ căpĕta vre-odată **durere de dințĭ**, orĭ îĭ va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dințĭ

a luĭ Bartilla, o sticlă **70 banĭ.** (Pentru pahetare și expe. franco 96 fil.

Eduard Bartilla-Winkler

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Sě se cérĕ pretutindenea apriat apa de dințĭ a luĭ Bartilla. Denunțărĭ de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se póte căpĕta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco.

Se capĕtă în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piața Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porțĭ 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Coróna. Eduart Kugler Brașovul vechiu.

Podóba cea maĭ frumósă a femeiĭ este **un bust frumos!**

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc sensațional, scutit prin lege, pentru a dobîndi un bust frumos. cu efect miraculos. **Apa Käthe** se folosește numaĭ pe din afară, de aceia e potrivită pentru orĭ-ce constituție corporală. **Apa Käthe pentru sîn** este de feliŭ vegetabil, și nevătămătóre.

Prețul uneĭ sticle 4 fl. cu instrucție.

Se trimite sub discrețiune cu rambursă prin

Mdm KÄTHE MENZEL, Wien XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Türe 78

5—6.1495.

Odăi

elegant mobilate se închiriéză

în Villa Kertsch

cu prețurĭ reduse (dela 10 fl. până la 25 fl. pe lună). — Asemenea și o **locuință elegant mobilată cu 4 odăi,** bucătărie etc.

Spectacol de primul rang.

Brașov, din naintea Porțiĭ Strada vămiĭ.

Mare museu istoric și mehanic

Figurĭ artistice în mărime naturală din present și trecut, representând persónele cele maĭ însemnate.

Prețul intrăriĭ 30 banĭ.

Deschis în fie-care di dela 9 óre diminéța până la 10 óre séra.

Cu iluminație strălucită. Muzeul este aranjat fórte pompos. De o cercetare numerósă se rógă cu tótă stima

8—8.,1525 **Direcția.**

CHOCOLAT KOHLER

Marcă cu renume universal pentru calitate fină.

Vêndare cu mĕruntu și engro în Ungaria la

Brázay Kálmán Budapest

VIII. József körút 37—39.

7—10.1477.

ANUNCIURI

(inserțiuni și recl.) sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicăriĭ unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Administr. „Gazeteĭ Trans.“

O partie de mărfurĭ în Salonul de resturĭ, Strada négră Nr. 35.

Covóre 90 cm. late, 42 cor.

Am onórea a aduce la cunoscința Onor. public din oraș și de afară, că am făcut cumpărăturĭ în persónă la Viena pentru

SESONUL de ÉRNĂ

și mărfurile deja au sosit.

Mé rog la cas de trebuință a mě onora cu visitarea **depositului meu cel nou,** unde se va câștiga convingerea, că sunt în stare a vinde **mărfurĭ solide** de cele mai nouă și moderne, **cu acelea-șĭ prețurĭ** cum se vind de alțiĭ la **desfacere totală.**

Cu tótă stima

JULIUS RESCHNER.

Prețurĭ scădute.

Stofe fórte frumóse și ieftine pentru costume bărbătescĭ.

Contra tuseĭ, reguşeliĭ și catarului are efect maĭ bun

Bombóne Pemete ale luĭ RÉTHY,

se observă că la cumpĕrare sĕ se céră espres **Bombóne Réthy,** de óre-ce sunt multe imitațiĭ rele.

Un carton 60 banĭ.

Se cumpĕrăm numaĭ Réthy Pemete Bombóne.

2—12.1517.

La „Gewerbe Verein“.

Sala cea mare dela Gewerbe Verein este bună pentru tinerea de orĭ și ce festivitate.

Pentru festivitățĭ la mese întinse sala se capĕtă gratis. — La cerere se aranjază și podiu.

Pentru balurĭ și petrecerĭ de dans se socotesc prețurĭ ieftine.

Pentru societățĭ maĭ micĭ stau la disposiție o sală mică și maĭ multe odăĭ micĭ.

Banchete și mese de nuntă se execută după dorință și ieftin. Societățĭ închise pot destina singure soiul beuturilor.

Popicăria este de dat tot a 2-a Marția și a 2-a Sâmbătă séra. Dumineca este liberă.

Bucătărie cu mâncărĭ, excelente la prânz și séra. Pentru bucate se capĕtă Blockes cu 20% rabatt.

Rugându-mĕ de sprijinul Onor. public, remân cu tótă stima

Friedrich Schmidt,

birtaș la Gewerbe Verein.

Ocasiune rară pentru cumpĕrăturĭ!

Prețurĭ scădute!

Stofe pentru **rochiĭ** de dame, indigene și din streinătate,

Mătăsăriĭ, Covóre, Perdele,

Paletots de Dame se vinde cu

Prețurĭ fórte scădute

la **MAGAZINUL de MODE,** sub firma

M. & L. LÁSZLÓ Succesorii

Brașov.

Prețurĭ scădute!

Ocasiune rară pentru cumpĕrăturĭ!